

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Informatie Regionale Energiestrategie (RES)

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-000578	☐ B & W	26-03-2019
Datum	20-03-2019	☒ Raad	10-04-2019
Programma:		☐ Burgemeester	--
04 Milieu		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	26-03-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager Milieu en Duurzaamheid	21-03-2019	☐ adj.secr.	--
Portefeuillehouder	20-03-2019	☒ gem.secr.	21-03-2019
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2019-03-27

Bijlagen

Nadere toelichting op de raadsmededeling Regionale Energiestrategie

B & W d.d.: 26-03-2019

Besloten wordt:

- 1 de raad op 10 april 2019 te informeren over doel en betekenis van de Regionale Energiestrategie (RES)
- 2 hiertoe de raadsmededeling vast te stellen en deze aan te bieden aan de raad;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Het college informeert op 10 april 2019 de raad over het doel en betekenis van de Regionale Energiestrategie (RES) en vooral de rol van de gemeenteraad hierin.

Zie voor het overige bijgaande raadsmededeling

Beoogd resultaat

Kader

Argumenten voor en tegen

Extern draagvlak (partners)

Financiële consequenties

Aanpak/uitvoering

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Informatie Regionale Energiestrategie (RES)		
Mededelingennr	2019-000578	Portef.houder	Weth. Verhaar
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	26 maart 2019

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Achtergrond

In nationaal verband is onderhandeld over het Klimaatakkoord, dat eind 2018 ondertekend is door een groot aantal partijen en de decentrale overheden via hun koepelorganisaties. Inmiddels heeft het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) het Klimaatakkoord getoetst aan de door het kabinet vastgestelde doelstellingen. Het woord is nu aan kabinet en parlement. Voornemen is dat op 26 april a.s. het kabinet het Klimaatakkoord vaststelt en behandeling in de Tweede Kamer medio juni plaatsvindt. Pas op dat moment hebben de vele voorgestelde maatregelen een kader en handelingsperspectief.

De decentrale overheden (koepels VNG, IPO en UvW) hebben aangeboden, als onderdeel van het Klimaatakkoord, om via Regionale Energiestrategieën (RES) de nationale opgave voor de Gebouwde Omgeving (met name de warmtetransitie) en de opwek van hernieuwbare energie op land te organiseren. Dit met het doel om (conform kabinetsbesluit) in 2030 49% CO2 reductie te realiseren. De klimaataanpak is regionaal georganiseerd. De gemeenten zijn in 30 regio's ingedeeld. Het is de bedoeling dat de regio komt tot een gezamenlijke invulling van de beoogde bijdrage aan de nationale klimaatopgave en ook als regio dit bod levert aan de rijksoverheid. In december 2019 wordt getoetst of de regio's gezamenlijk de nationale doelstellingen halen, of dat er nog een opgave resteert. De eventuele restopgave wordt, met een nog te ontwikkelen verdeelsystematiek, vertaald naar additionele opgaves voor regio's. Regio's die een additionele opgave krijgen, dienen deze te verwerken in hun RES. In juni 2020 moet iedere regio zijn RES finaal opleveren. Deventer werkt samen met provincie, waterschap en 10 andere gemeenten in West-Overijssel.

Wat is de RES:

- De RES is een instrument om ruimtelijke inpassing met maatschappelijke betrokkenheid te organiseren.
- De RES een product waarin de regio beschrijft welke energiedoelstellingen zij zal halen en op welke termijn.
- De RES is tevens een manier om langjarige samenwerking tussen alle regionale partijen te organiseren, onder andere bij de voorbereiding en de implementatie van projecten.

In de RES staat welke strategie de regio hanteert om deze energiedoelstellingen te bepalen en te behalen.

Om dit proces te organiseren wordt een concept-startnotitie opgesteld. Deze wordt eind april 2019 aan het college aangeboden ter vaststelling en voor opinierende behandeling aangeboden aan de raad. Met de uitkomsten daarvan (en die van provincie, waterschap en 10 andere gemeenten) wordt de definitieve startnotitie opgesteld. Direct na het vaststellen van het Klimaatakkoord door het parlement (voor de zomer), wordt de definitieve startnotitie aan de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van de waterschappen ter vaststelling aangeboden.

2. Kader

- Landelijk Klimaatakkoord
- Omgevingsbeleid
- Begrotingsprogramma's Milieu en Duurzaamheid alsmede Ruimtelijke Ontwikkeling
- Routekaart energietransitie

3. Kern van de boodschap

Op 10 april wordt de raad door de projectleider RES geïnformeerd over het traject en hoe de raad hierbij wordt betrokken, en om vragen van de raad te kunnen beantwoorden. De regionale energiestrategie is de opgave van de regio West-Overijssel aan het Rijk (met instemming van de gemeenteraad) voor de invulling van de doelstelling in het (nog vast te stellen klimaatakkoord) van 49% CO2 reductie in 2030. Dit bod is niet vrijblijvend, vraagt een regionale aanpak, heeft een hoog tempo en kent nog meerdere onzekerheden vanuit het proces van het Klimaatakkoord.

Omdat er alleen sprake kan zijn van een opgave met voldoende draagvlak van de 11 gemeenteraden, is een zorgvuldig en open proces een vereiste. Er zal daarom voldoende ruimte zijn voor informatie over proces en inhoud.

Uiteindelijk is het de gemeenteraad die haar eigen afweging maakt.

4. Nadere toelichting

Een nadere toelichting van de functies, inhoud, proces en planning van de RES is in de bijlage opgenomen.

We gaan uit van de veronderstelling dat er in juni 2019 door de Tweede Kamer een akkoord gegeven wordt op het Klimaatakkoord. Indien daar geen politieke consensus wordt bereikt, dan gaan alle data en termijnen schuiven. Tot dat moment zijn ook alle afspraken die nu worden gemaakt onder voorbehoud. Het is aan de regio wat zij vervolgens doen.

Het bod wordt uiteindelijk als regio gedaan (provincie, 11 gemeenten en waterschap). Elke gemeente maakt uiteindelijk hierin de eigen afweging. Omdat het feitelijk een “samen uit – samen thuis” samenwerking is, zullen nog afspraken gemaakt kunnen worden over het al of niet onderling regionaal schuiven van de opgaven wind, zon en warmte. Evenzo over de mogelijke omstandigheid dat de regio de doelstelling niet haalt. Over al die aspecten kan nu nog weinig concreets gezegd worden, anders dan het feit dat er gezorgd zal worden voor tijdige communicatie en besluitvorming. Dit proces wordt in de startnotitie benoemd.

Wij werken ook samen in de Cleantechregio voor wat betreft doelstellingen op gebied van werkgelegenheid, circulariteit en energieneutraliteit. Omdat we voor het opstellen van de RES samenwerken met gemeenten in West-Overijssel, vraagt dit voor provincie en Cleantechregio om coördinatie afspraken.

Er is een nauwe samenwerking nodig en wenselijk met het proces van de Omgevingsvisie. De wetgevingsagenda van het Klimaatakkoord heeft als doel deze beide majeure wetgevingstrajecten te verbinden. Dat vraagt landelijk, provinciaal maar vooral ook lokaal om een aanzienlijke inspanning in de onderlinge afstemming.

BIJLAGE bij raadsmededeling Regionale Energiestrategie (RES)

Functies van de RES:

- Opgave van de Regio; wat kan de regio bijdragen aan de nationale doelen, met name als het gaat om hernieuwbare energie.
- Inzicht in de mogelijkheden voor regionale opwek en besparing, voorgestelde keuzen hierin en een beoogde verdeling van de bronnen (warmte) en de consequenties voor de energie-infrastructuur.
- Bouwsteen voor Omgevingsvisie van gemeenten, provincie en Rijk.

Inhoud en reikwijdte van de RES:

De RES levert uiteindelijk een (bestuurlijk gedragen) bod aan het Rijk omvattende:

- ❖ Een expliciet bod in de hoeveelheid opgewekte elektriciteit in de vorm van wind en/of zon. Daarbij wordt een proportioneel aandeel geleverd in de landelijke doelstelling van 35 Twh elektriciteit per 2030.
- ❖ Een verkenning van potentiële locaties voor zon en wind waar binnen de regio West-Overijssel het genoemde bod ook daadwerkelijk kan worden gerealiseerd op basis van een toetsing aan het provinciale en gemeentelijke omgevingsbeleid.
- ❖ Een opgave van de beschikbare en realiseerbare warmtebronnen die in 2030 het aardgas in de gebouwde omgeving in de regio kunnen vervangen.
- ❖ De benodigde infrastructuur.

Dit alles zal in samenhang met energieplan en omgevingsvisie worden uitgewerkt.

De RES vormt de eerste stap van een drieluik, bestaande uit:

- De opgave (het bod) van elektriciteit en warmte op regionaal niveau
- De vertaling van de opgave in een transitievisie warmte op gemeentelijke niveau (elke wijk krijgt te horen op welke wijze en wanneer de afkoppeling van het aardgas zal plaatsvinden)
- De wijkplannen in relatie tot de omgevingsplannen die op wijkniveau de concrete invulling van de maatregelen aangeven.

Bij dit alles is het evident dat het lokale aandeel in de regionale opgave van de RES aansluit op de lokale ambities van de gemeente mbt de klimaat- of energieneutraliteit. Daar wordt via separate trajecten in de gemeenteraad over gesproken om dit te realiseren.

Procesvoorstel RES West-Overijssel en planning.

Er is, op basis van de besluitvorming in het bestuurlijk platform van 1 oktober 2018, een bestuurlijke en ambtelijke organisatie ingericht die het proces voorbereidt, termijnen bewaakt en de uitvoering coördineert. De planning is:

- ✓ april 2019 concept-startnotitie in GS, B&W en DB (Waterschap);
- ✓ juni/juli 2019 definitieve startnotitie vaststellen in GS, B&W en DB;
- ✓ augustus/september 2019 idem in PS, raden en AB (Waterschap);
- ✓ december 2019 oplevering van het bod op elektriciteit en opgave aan warmtebronnen;
- ✓ januari 2020 vaststelling bod en opgave door PS, raden en AB en indiening bij het Rijk;
- ✓ voorjaar 2020 reactie van de rijksoverheid op het ingediende bod;
- ✓ juni 2020 vaststelling definitieve bod en opgave door PS, raden en AB en indiening bij het Rijk;
- ✓ uiterlijk eind 2021; per gemeente door de Raad vaststelling van de Transitievisie warmte
- ✓ uiterlijk eind 2022; per gemeente door de Raad vaststelling van de wijkenplannen (tegelijk met de vaststelling van de omgevingsplannen).
- ✓ juni 2022 eerste herziening RES
- ✓ juni 2024 tweede herziening RES

Bij dit alles moet expliciet worden vermeld dat alles is onder voorbehoud van vaststelling van het Klimaatakkoord door het parlement. De opgave valt binnen de doelstelling van het kabinet (op basis van het Klimaatakkoord van Parijs) om in 2030 49% CO₂ te besparen. Daarnaast is er een korte doorlooptijd (een half jaar) en is het cruciaal om voldoende tijd te hebben voor de maatschappelijke inbedding en behandeling in gemeenteraden (ea.). Daarom wordt nu reeds met het proces gestart. Maar alles is dus onder voorbehoud van vaststelling van het Klimaatakkoord door het parlement .

Spelregels.

Voor alle 30 regio's gelden de volgende landelijke spelregels:

- Landelijke samenwerking van de ministeries BZK en EZK en de koepels VNG, IPO en UvW.
- De verantwoordelijkheid ligt bij de 5 landelijke partijen; het escalatiemodel (hoe te handelen wanneer de opgaven niet optellen tot de nationale doelstelling) wordt ook door die 5 partijen uitgevoerd.
- Regionaal is de stuurgroep het besluitvormend orgaan.
- Wind op zee is een separate opgave die wordt toegerekend aan de grote bedrijvenclusters in het land. Er mag dus geen opgave verlegd worden naar wind op zee.
- Vrije keuze van toe te passen techniekoplossingen.
- Principes van participatie toepassen.
- Aansluiting op landelijk omgevingsbeleid.
- Ruimtelijke ordende principes: In de RES worden de volgende ruimtelijke principes benut voor een zorgvuldige ruimtelijke afweging:
  - o zuinig en meervoudig ruimtegebruik;
  - o vraag en aanbod zo veel mogelijk dicht bij elkaar: dit bespaart ruimte voor infrastructuur;
  - o combineren van opgaven en investeringen met andere opgaven;
  - o aansluiten bij specifieke kenmerken van gebieden.